

TÍN NGƯỞNG MA TỔ (THIÊN HẬU) Ở ĐẢO HẢI NAM, TRUNG QUỐC

Zhu Si (Chu Tư)*

Tóm tắt: Tín ngưỡng Ma Tổ (còn gọi là Thiên Hậu, Thiên Phi, Thiên Thượng Thánh Mẫu, Nương Ma...) ở đảo Hải Nam thuộc loại hình văn hóa tín ngưỡng biển, được người dân Mân Nam từ Phúc Kiến và Quảng Đông đưa sang khi họ vào khai phá đảo Hải Nam từ khá sớm. Trong quá trình cộng cư với cư dân bản địa, tín ngưỡng Ma Tổ đã có sự giao lưu biến đổi mang những đặc trưng riêng của đảo Hải Nam. Từ đây, theo bước chân của những người đi biển, tín ngưỡng Ma Tổ từ đảo Hải Nam tiếp tục lan tỏa đến các quốc gia trong khu vực Đông Nam Á và thường gắn liền với các Hội quán Hải Nam. Tại Việt Nam, các Hội quán Hải Nam ở Huế, Hội An, và Thành phố Hồ Chí Minh đều thờ cúng Ma Tổ. Tại Malaysia, Hội quán Hải Nam Selangor ở Kuala Lumpur được xây dựng vào năm 1889 đã trở thành đền thờ Thiên Hậu Thánh Hậu lớn nhất Malaysia.

Từ khóa: Tín ngưỡng Ma Tổ, Đảo Hải Nam, hình thành, phát triển, lan tỏa.

* Trường Đại học Sư phạm Hải Nam, Trung Quốc.